Svar på skriftligt spörsmål SSS 321/2025 rd

Svar på skriftligt spörsmål om olycksfall- och pensionskydd för idrottare

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 321/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Timo Furuholm /vänst:

> Hur ämnar regeringen säkerställa att det olycksfall- och pensionsskydd som saknas för idrottare inte leder till ett omfattande avbrott i den finländska professionella idrotten?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Regeringen anser att det är viktigt att finländska idrottare kan utöva sitt yrke utan rädsla för att brister i olycks- eller pensionsskyddet äventyrar deras fortsatta karriär. Försäkringsskyddet för idrottare är en del av det finländska välfärdssamhället, och därför har regeringen vidtagit målmedvetna åtgärder för att stärka systemet och trygga dess hållbarhet på lång sikt.

Bestämmelser om olycks- och pensionsskyddet för idrottare finns i en separat lag (lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare, nedan kallad idrottarlagen), enligt vilken skyddet avviker från det skydd som fastställs för andra arbetstagare i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar samt i arbetspensionslagarna. Genom separata bestämmelser faller idrottare utanför tillämpningsområdet för ovannämnda lagar. Idrottarlagen innefattar olycksfallsskydd och ålderdomstrygghet, det vill säga pensionsskydd för idrottare.

I december 2024 meddelade Pohjola Försäkring Ab och OP Livförsäkring Ab till social- och hälsovårdsministeriet att de med stöd av 16a § i lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare slutar erbjuda försäkringar i enlighet med ifrågavarande lag i slutet av år 2025, dock så att de försäkringar som börjat gälla under spelsäsongen 2025 förblir giltiga fram till slutet av spelsäsongen.

Vid denna tidpunkt erbjöd även If Skadeförsäkring Abp olycksfallsförsäkringar till en begränsad grupp, och Mandatum Livförsäkringsaktiebolag erbjöd ålderdomstrygghetsförsäkringar.

Från och med början av 2025 började social- och hälsovårdsministeriet preliminärt utreda alternativ till idrottarförsäkringar internt, men egentliga utredningar inleddes efter det att Pohjola Försäkring Ab i slutet av april 2025 hade meddelat att de skulle upphöra med att erbjuda försäkringar

till sina egna kunder. Under våren och sommaren träffade social- och hälsovårdsministeriet representanter för If Skadeförsäkring Abp, Olycksfallsförsäkringscentralen och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Även andra försäkringsbolag tillfrågades skriftligt om deras villighet att erbjuda försäkringar i enlighet med idrottarlagen. Dessutom träffade social- och hälsovårdsministeriet representanter för ett försäkringsmäklarföretag, som utredde möjligheterna att anskaffa försäkringsskydd från utländska försäkringsgivare. På basis av mötena och förfrågningarna framgick det att inga tillhandahållare av försäkringar i enlighet med idrottarlagen kunde hittas på den inhemska eller utländska marknaden.

Under sensommaren och hösten träffade social- och hälsovårdsministeriet även idrottarparter och strävade efter att kartlägga alternativ till lösningar, så att idrottarnas försäkringsskydd skulle kunna fortsätta även efter den 1 januari 2026. I oktober ordnade social- och hälsovårdsministeriet tillsammans med undervisnings- och kulturministeriet ett rundabordssamtal, till vilket ett stort antal representanter för idrottare och idrottsarbetsgivare samt vissa andra intresser hade kallats. Syftet med samtalet var att hitta gemensamma lösningar på försäkringsfrågan och att lösningarna skulle godtas av de olika parterna.

Precis innan rundabordssamtalet meddelade dock If om sin villighet att utvidga erbjudandet av olycksfallsförsäkringar i enlighet med idrottarlagen till att även omfatta de idrottargrupper som varit försäkrade hos Pohjola. Således finns ett olycksfallsskydd för idrottare enligt lagen tillgängligt även efter den 1 januari 2026. Vad gäller ålderdomstrygghet var däremot Mandatum inte i detta skede villigt att utvidga erbjudandet av försäkringar i sin nuvarande form till nya idrottargrupper.

Efter rundabordssamtalet beslöt man vid social- och hälsovårdsministeriet att påbörja en reform av idrottarlagen i två faser. I den första fasen reformeras ålderdomstryggheten enligt lagen så att åldersdomstrygghet går att ordna även med en investeringsrelaterad försäkring eller alternativt via en tilläggspensionskassa. Ett projekt har öppnats för detta, och syftet är att ge en regeringsproposition om ärendet i april 2026. Till denna del avses lagen träda i kraft den 1 juli 2026.

I den andra fasen är avsikten att reformera idrottarlagen vad gäller olycksfallsskydd. Samtidigt strävar man också efter att ordna pensionsförsäkring för stipendieidrottare hos Lantbruksföretagarnas Pensionsanstalt på samma sätt som pensionsförsäkring för stipendietagare inom vetenskap och konst. Ett projekt som gäller reformens andra fas har ännu inte öppnats, men målet är att ge en regeringsproposition hösten 2026, och lagen ska träda i kraft den 1 januari 2027.

Genom dessa åtgärder säkerställer regeringen att förutsättningarna för anordnande av ålderdomstrygghet och olycksfallsskydd för idrottare stärks. Samtidigt reformeras idrottarnas försäkringsskyddssystem så att det motsvarar de nuvarande behoven.

Helsingfors 3.12.2025

Minister för social trygghet Sanni Grahn-Laasonen